

แบบรายงานผล
การตรวจราชการและติดตามประเมินผลการจัดการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ
รอบที่ ๒ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗

หน่วยงาน สำนักงานศึกษาธิการภาค ๑๐

นโยบายการตรวจ : การลดภาระนักเรียนและผู้ปกครอง

๘. การจัดทำระบบวัดผลรองรับมาตรฐานวิชาชีพ (Skill Certificate) ผู้เรียนสามารถเรียนเพิ่มเพื่อรับประกาศนียบัตรในการประกอบอาชีพ

๘.๑ การวิเคราะห์สถานการณ์ในพื้นที่ ในการขับเคลื่อนการดำเนินการจัดทำระบบวัดผลรองรับมาตรฐานวิชาชีพ (Skill Certificate) ผู้เรียนสามารถเรียนเพิ่มเพื่อรับประกาศนียบัตรในการประกอบอาชีพ

การวิเคราะห์สถานการณ์ในพื้นที่ในการขับเคลื่อนระบบการจัดทำ "Skill Certificate" หรือระบบวัดผลรองรับมาตรฐานวิชาชีพ เพื่อให้ นักเรียนสามารถเรียนเพิ่มเติมและรับประกาศนียบัตรในการประกอบอาชีพ ได้สรุพออกมาในหลายด้าน ดังนี้

๑. ความต้องการของตลาดแรงงานในพื้นที่ ในแต่ละพื้นที่ที่มีความต้องการแรงงานที่มีทักษะเฉพาะทางสูง โดยเฉพาะในสายงานที่เกี่ยวข้องกับเทคโนโลยีและอุตสาหกรรมท้องถิ่น การสร้างระบบ "Skill Certificate" จึงเป็นสิ่งจำเป็นที่ช่วยเตรียมนักเรียนให้พร้อมกับตลาดแรงงาน รวมถึงการรองรับการจ้างงานในพื้นที่ เช่น พื้นที่ที่เน้นการเกษตรอาจต้องการแรงงานที่มีทักษะในการใช้เทคโนโลยีเพื่อการเกษตรอัจฉริยะ พื้นที่ที่เน้นการท่องเที่ยวหรือบริการต้องการบุคลากรที่มีทักษะการสื่อสารและบริการลูกค้า

๒. การสนับสนุนจากภาครัฐและเอกชน การดำเนินการขับเคลื่อนโครงการ Skill Certificate จำเป็นต้องอาศัยความร่วมมือระหว่างภาครัฐและภาคเอกชนในการพัฒนาหลักสูตรและจัดหาอุปกรณ์หรือการฝึกอบรมเพื่อให้ได้มาตรฐานวิชาชีพ มีการจัดทำความร่วมมือกับองค์กรในพื้นที่เพื่อฝึกอบรมและประเมินทักษะที่จำเป็นให้กับนักเรียน โดยมีการวางแผนจัดตั้งศูนย์ฝึกอาชีพร่วมกับสถานประกอบการ

๓. การปรับปรุงหลักสูตรการศึกษา หลายพื้นที่ได้ปรับปรุงหลักสูตรการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับทักษะที่ตลาดแรงงานต้องการ โดยเน้นทักษะการปฏิบัติจริงมากขึ้น ซึ่งส่งผลให้นักเรียนสามารถเลือกเรียนเสริมในสาขาวิชาชีพที่ตนสนใจเพิ่มเติม เพื่อรับประกาศนียบัตรที่ใช้สำหรับการประกอบอาชีพ การจัดทำหลักสูตรมีการปรับตามมาตรฐานวิชาชีพเพื่อให้มั่นใจว่าผู้เรียนที่ผ่านการอบรมและการทดสอบจะมีทักษะเพียงพอในการประกอบอาชีพในตลาด

๔. ความท้าทายในการขับเคลื่อนนโยบาย ความท้าทายหลักในบางพื้นที่อาจมาจากการขาดแคลนบุคลากรและทรัพยากรที่เพียงพอในการจัดการฝึกอบรมและประเมินผลวิชาชีพ การสนับสนุนด้านอุปกรณ์และเทคโนโลยีอาจยังไม่เพียงพอ โดยเฉพาะในพื้นที่ชนบท ซึ่งทำให้การเรียนรู้วิชาชีพที่ใช้เทคโนโลยีมีข้อจำกัด

๕. แนวทางการแก้ไข ภาครัฐและหน่วยงานการศึกษาในพื้นที่ได้ร่วมมือกันพัฒนาศูนย์ฝึกอบรมอาชีพเพิ่มเติม และสนับสนุนการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการเรียนรู้วิชาชีพ มีการสร้างเครือข่ายความร่วมมือกับสถานประกอบการและองค์กรฝึกอบรมวิชาชีพ เพื่อให้การฝึกทักษะมีความหลากหลายและตอบสนองความต้องการของนักเรียนในแต่ละพื้นที่

การขับเคลื่อนระบบวัดผลรองรับมาตรฐานวิชาชีพ (Skill Certificate) ในพื้นที่ต่าง ๆ มีความสำคัญอย่างยิ่งในการเตรียมความพร้อมให้กับนักเรียน โดยเฉพาะในด้านทักษะที่ใช้ในการประกอบอาชีพจริง ความร่วมมือระหว่างภาครัฐและเอกชน รวมถึงการปรับปรุงหลักสูตรให้สอดคล้องกับตลาดแรงงาน เป็นปัจจัยสำคัญในการสร้างความสำเร็จของนโยบายนี้

๘.๒ ผลการดำเนินงานการขับเคลื่อนนโยบายฯ การจัดทำระบบวัดผลรองรับมาตรฐานวิชาชีพ (Skill Certificate) ผู้เรียนสามารถเรียนเพิ่มเพื่อรับประกาศนียบัตรในการประกอบอาชีพ

๑) การอบรมอาชีพเสริมเพื่อการเสริมสร้างทักษะใหม่ (New Skill) เพิ่มสมรรถนะ (Upskill) และทบทวนทักษะ (Reskill) ให้แก่ผู้เรียน

สถานศึกษาในพื้นที่เขตตรวจราชการที่ ๑๐ ได้มีการสนับสนุน จัดทำระบบวัดผลเทียบระดับการศึกษา ดำเนินการเทียบระดับการศึกษาแบบไต่ระดับ ระดับประถมศึกษา ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น และระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย โดยประเมินผลการศึกษาเพื่อให้ผู้เรียนที่มีความสามารถเป็นเลิศ ไม่ต้องเสียเวลาเรียนในระบบ ประหยัดเวลาและประหยัดค่าใช้จ่าย ให้กับผู้เรียนทั้ง ๓ ระดับ รวมทั้งการประเมินเทียบระดับการศึกษาแบบไต่ระดับเป็นการเปิดโอกาสให้ผู้ที่มีความรู้ความสามารถ ได้รับการรับรองคุณวุฒิทางการศึกษาและมีหลักฐานการศึกษา เพื่อใช้ประโยชน์ในการประกอบอาชีพ หรือการศึกษาต่อ สร้างแรงจูงใจให้บุคคลทั่วไปมีความกระตือรือร้นในการแสวงหาความรู้ เพิ่มทักษะ และสั่งสมประสบการณ์อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต

จังหวัดอุดรธานี

จัดการศึกษาด้านสามัญศึกษาและอาชีวศึกษาเพื่อเพิ่มโอกาสทางการศึกษาด้านอาชีวศึกษาให้แก่ผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายตามความถนัดและความสนใจ เมื่อสำเร็จการศึกษา ผู้เรียนจะได้รับวุฒิทางการศึกษาทั้งหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานระดับมัธยมศึกษาตอนปลายและหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพโดยมีแนวทางการรับนักเรียนโครงการจัดการศึกษาหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษาแนวใหม่) ประจำปีการศึกษา ๒๕๖๗ ซึ่งมีโรงเรียนที่ดำเนินการจำนวน ๔ โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนเซิงหวางพิทยาคาร จำนวน ๗ คน โรงเรียนหนองแสงวิทยศึกษา จำนวน ๑๑ คน โรงเรียนอุดรธรรมานุสรณ์ จำนวน ๒๔ คน และโรงเรียนกุดจับประชาสรรค์ จำนวน ๕๕ คน กลุ่มเป้าหมายผู้เรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายทั้งหมด จำนวน ๒๑,๐๘๗ คน เข้าร่วมโครงการส่งเสริมการศึกษาร่วมหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพและหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน (ทวิศึกษาแนวใหม่) จำนวน ๙๗ คน คิดเป็นร้อยละ ๐.๔๖

จังหวัดหนองคาย

๑. สำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดหนองคายได้มีการจัดการเรียนรู้เพื่อการพัฒนาตนเองในรูปแบบศูนย์ฝึกอาชีพชุมชนให้กับประชาชนทั้ง ๓ ตำบล ในรูปแบบการเสริมสร้างทักษะใหม่ (New Skill) เพิ่มสมรรถนะ (Upskill) และทบทวนทักษะ (Reskill) ให้แก่ผู้เรียน เช่น กลุ่มการเพ้นท์เล็บ กลุ่มการทำพานบายศรีฯ กลุ่มการเลี้ยงผึ้ง และกลุ่มการทำส้มบั้ง ฯลฯ เป็นต้น

๒. วิทยาลัยเทคนิคหนองคาย ได้ดำเนินการขับเคลื่อนนโยบายฯ การจัดทำระบบวัดผลรองรับมาตรฐานวิชาชีพ (Skill Certificate) ผู้เรียนสามารถเรียนเพิ่มเพื่อรับประกาศนียบัตรในการประกอบอาชีพ ในการพัฒนาสมรรถนะอาชีพให้แก่กลุ่มผู้เรียน การอบรมอาชีพระยะสั้น โดยการจัดการเรียนการสอนแบบห้องเรียนอาชีพกับสถานศึกษาในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาหนองคาย ทั้งหมด ๑๐ สถานศึกษา ดังนี้

๑. โรงเรียนหนองคายวิทยาคาร
๒. โรงเรียนหินโงมพิทยาคาร
๓. โรงเรียนบ้านเชียงอาด
๔. โรงเรียนปากสวายพิทยาคม
๕. โรงเรียนหาดคำบอนวิทยา
๖. โรงเรียนท่าบ่อพิทยาคม
๗. โรงเรียนน้ำสวายวิทยา
๘. โรงเรียนดเหล่าฝ้ายผดุงวิทย์
๙. โรงเรียนบ้านเมืองบาง
๑๐. โรงเรียนเวียงคำวิทยาคาร
๑๑. โรงเรียนพระปริยัติธรรม วัดพระธาตุบังพวน

๓. วิทยาลัยอาชีวศึกษาหนองคาย มีการจัดการเรียนการสอนทวิศึกษา ๑ โรงเรียน คือ โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ ๒๗ อ.โพนพิสัย จ.หนองคาย

๔. วิทยาลัยการอาชีพหนองคาย มีห้องเรียนอาชีวะทั้งหมด ๓ โรงเรียน คือ โรงเรียนหนองคายวิทยาคาร โรงเรียนธนากรสงเคราะห์ และโรงเรียนหลวงพ่อดำวิทยา

๒) การพัฒนาสมรรถนะอาชีพให้แก่กลุ่มผู้เรียน การอบรมอาชีพพระยะสัน

ในภาพรวมของการพัฒนาสมรรถนะอาชีพสำหรับกลุ่มผู้เรียนในการอบรมอาชีพพระยะสันใน ๕ จังหวัด มีการดำเนินการดังนี้:

๑. ส่งเสริมการเรียนการสอนพระยะสัน: หลายโรงเรียนเปิดหลักสูตรพระยะสันด้านทักษะอาชีพ ร่วมมือกับวิทยาลัยและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น วิทยาลัยสารพัดช่างอุดรธานี จัดให้มีการฝึกวิชาชีพ เช่น ช่างยนต์ เป็นต้น

๒. การจัดการฝึกอบรมในรูปแบบ Upskill และ Reskill: ศูนย์ฝึกอาชีพในพื้นที่ได้จัดการอบรมทักษะใหม่และทบทวนทักษะเดิม เช่น การทอผ้า การทำวุ้นสมุนไพร เพื่อพัฒนาทักษะที่เชื่อมโยงกับมาตรฐานอาชีพ

๓. การบูรณาการกับมาตรฐานอาชีพ: มีการจัดการเรียนการสอนที่เชื่อมโยงกับมาตรฐานอาชีพ โดยพัฒนาหลักสูตรและนวัตกรรมการเรียนการสอนเพื่อให้ผู้เรียนสามารถประยุกต์ใช้ในอาชีพได้จริงและยังมีการทดสอบและรับรองมาตรฐานวิชาชีพ

๔. การสร้างความร่วมมือกับหน่วยงานภายนอก: มีการสร้างความร่วมมือกับสถาบันอาชีวศึกษาในการจัดการศึกษาแบบทวิศึกษาและการพัฒนาสมรรถนะอาชีพ เพื่อเพิ่มโอกาสในการมีงานทำสำหรับผู้เรียนที่พลาดโอกาสในการศึกษาต่อการพัฒนาสมรรถนะอาชีพในกลุ่มผู้เรียนนี้ได้สร้างช่องทางใหม่ๆ ในการเรียนรู้ทักษะอาชีพผ่านการฝึกอบรมพระยะสันที่หลากหลาย

จังหวัดหนองคาย

ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับอำเภอโพธิ์ตากได้มีการจัดการเรียนรู้เพื่อการพัฒนาตนเองในรูปแบบศูนย์ฝึกอาชีพชุมชนให้กับประชาชนทั้ง ๓ ตำบล ในรูปแบบการเพิ่มสมรรถนะ (Upskill) และทบทวนทักษะ (Reskill) ให้แก่ผู้เรียนอย่างสม่ำเสมอในรูปแบบการฝึกอบรมอาชีพพระยะสัน เช่น กลุ่มการทอผ้า กลุ่มการทำวุ้นสมุนไพร ฯลฯ เป็นต้น

๓) การเสริมสร้าง สนับสนุน และแสวงหาความร่วมมือกับหน่วยงานอื่นๆ ในการขอรับรองมาตรฐานวิชาชีพ

จังหวัดเลย

สำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดเลย มีการจัดทำความร่วมมือกับสำนักงานพัฒนาฝีมือแรงงานเลย เป็นการพัฒนาข้อสอบมาตรฐานวิชาชีพร่วมกับองค์กรภายนอกและประชาคมเครือข่าย มีการเชิญผู้เชี่ยวชาญผู้มีประสบการณ์เฉพาะสาขามาร่วมในการสอบมาตรฐานวิชาชีพ

จังหวัดหนองคาย

สำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดหนองคายได้มีการส่งเสริมและสนับสนุนให้ศูนย์ฝึกอาชีพชุมชนกลุ่มการเลี้ยงผึ้ง ส่งน้ำผึ้งเข้าไปตรวจสอบและวิเคราะห์คุณภาพน้ำผึ้งจากกรมส่งเสริมการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ จากการตรวจวิเคราะห์คุณภาพของน้ำผึ้ง ผลปรากฏว่าผ่านการรับรองคุณภาพ

วิทยาลัยได้มีการเสริมสร้าง สนับสนุน และแสวงหาความร่วมมือกับหน่วยงานอื่น ๆ ในการขอรับรองมาตรฐานวิชาชีพ เช่น สถาบันคุณวุฒิวิชาชีพ และสถาบันพัฒนาฝีมือแรงงาน ๔๒ หนองคาย

๘.๓ ปัญหาอุปสรรค แนวทางการแก้ไขปัญหา และผลที่คาดว่าจะได้รับ

ปัญหา/อุปสรรค	แนวทางการแก้ไขปัญหา	ผลที่คาดว่าจะได้รับ
๑. วัสดุ อุปกรณ์ ในการฝึก	๑. เพิ่มปริมาณในการจัดซื้อวัสดุ อุปกรณ์ในการฝึกให้เพียงพอ	๑. ผู้เรียนมีทักษะมาตรฐานวิชาชีพ เพิ่มขีดความสามารถของผู้เรียน
๒.งบประมาณในการจัดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาสมรรถนะ อาชีพระยะสั้นให้เพียงพอ	๒.ใช้งบประมาณของสถานศึกษาที่มีอย่างจำกัดไม่พอเพียงกับความต้องการของสถานศึกษาที่ต้องการพัฒนาสมรรถนะอาชีพระยะสั้นที่เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง	๒.กลุ่มผู้เรียนที่พัฒนาสมรรถนะอาชีพระยะสั้นได้เรียนในรายวิชาที่หลากหลาย
๓.นักศึกษา สกร. ยังยึดติดกับอาชีพเดิม	๓.ประชาสัมพันธ์ให้ผู้สนใจเข้ารับ การอบรม และ แจง สวัสดิการระหว่างการฝึกอาชีพ	
๔.นักศึกษา สกร. เข้ารับการฝึกสถานประกอบการแล้วอยู่ไม่ครบตามกำหนดระยะเวลา	๑.สำรวจความต้องการของอาชีพในพื้นที่ ๒.ให้ความรู้ในอาชีพที่ต้องการของตลาดแรงงาน	

๘.๔ ปัจจัยแห่งความสำเร็จ

๑. ครูแกนนำที่เข้มแข็ง: ครูแกนนำในแต่ละสถานศึกษามีบทบาทสำคัญในการสนับสนุนการวัดและประเมินผลคุณภาพของผู้เรียน ทั้งยังช่วยส่งเสริมการพัฒนาผู้เรียนให้บรรลุเป้าหมายทางการศึกษา(รวม ๕ จังหวัด_merged).

๒. การนิเทศและติดตามอย่างต่อเนื่อง: การมีทีมศึกษานิเทศก์คอยติดตามกำกับ การดำเนินงานของสถานศึกษาอย่างเป็นระบบ ช่วยให้การพัฒนาสมรรถนะและการวัดผลเป็นไปตามแนวปฏิบัติที่เหมาะสม(รวม ๕ จังหวัด_merged).

๓. ความร่วมมือจากหน่วยงานภายนอก: ความสำเร็จในการพัฒนาสมรรถนะผู้เรียนมาจากความร่วมมือกับหน่วยงานภายนอก เช่น สถาบันการศึกษาด้านอาชีวศึกษาและหน่วยงานภาครัฐ ที่ช่วยในการอบรมและพัฒนาทักษะต่างๆ(รวม ๕ จังหวัด_merged).

๘.๕ ข้อเสนอแนะ

๑. การส่งเสริมทวิศึกษา แนะนำให้มีการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนในรูปแบบทวิศึกษาเพื่อให้ผู้เรียนได้รับทั้งความรู้ทางวิชาการและทักษะวิชาชีพ ซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนสามารถทำงานควบคู่ไปกับการเรียนได้

๒. การสร้างโอกาสให้ผู้เรียนได้รับการรับรองมาตรฐานวิชาชีพ: เปิดโอกาสให้ผู้เรียนในสายอาชีวศึกษาสามารถขอการรับรองมาตรฐานวิชาชีพในระหว่างที่ยังศึกษา เพื่อให้พวกเขามีรายได้ระหว่างเรียน และสามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในการทำงานจริงได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๓. การสนับสนุนด้านอุปกรณ์และเทคโนโลยี: ควรจัดหาอุปกรณ์ที่เพียงพอและพัฒนาทักษะการใช้เทคโนโลยีของครู เพื่อส่งเสริมการเรียนการสอนและพัฒนาสมรรถนะของผู้เรียนได้อย่างต่อเนื่อง

๘.๖ รูปแบบ แนวทาง หรือนวัตกรรม ที่คิดว่าเป็นต้นแบบหรือแบบอย่างที่ดี

จังหวัดเลย

สถานศึกษาในสังกัดสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดเลย ได้รับทุนดำเนินโครงการส่งเสริมโอกาสการเรียนรู้ที่ใช้ชุมชนเป็นฐาน ปี ๒๕๖๗ จำนวน ๕ อำเภอ ได้แก่ ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับอำเภอด่านซ้าย /ผาขาว/เอราวัณ/นาแห้ว/ภูกระดึง

สำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดเลย ได้ส่งนักศึกษา สกร.เข้าร่วมการฝึกอบรมเตรียมความพร้อมเข้าทำงานสำหรับเยาวชนผู้ว่างงาน อายุระหว่าง ๑๕-๒๕ ปี จบการศึกษาภาคบังคับ (ม.๓) ในช่วงเดือน มิถุนายน - กรกฎาคม ๒๕๖๗ ณ สำนักงานพัฒนาฝีมือแรงงานเลย

สำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดเลย ได้ส่งบุคลากรเข้าร่วมอบรมการส่งเสริมการเรียนรู้และพัฒนาผลิตภัณฑ์ชุมชนต้นแบบ ระยะที่ ๑ ระหว่างวันที่ ๕-๘ สิงหาคม ๒๕๖๗ ณ โรงแรมอเล็กซานเดอร์ กรุงเทพมหานคร เพื่อเพิ่มมูลค่าของผลิตภัณฑ์ด้วยการยกระดับและพัฒนาความสามารถด้านความรู้ ความคิดสร้างสรรค์บนฐานทุนทางวัฒนธรรมที่มีอยู่ในชุมชน ให้เป็นผลิตภัณฑ์ที่มีความโดดเด่น มีเอกลักษณ์ อัตลักษณ์ ส่งผลต่อการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันเชิงพาณิชย์